

Bruxelles, 4 martie 2021
(OR. en)

6645/21

AGRI 102
PHYTOSAN 6

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Utilizarea agenților de control biologic (macroorganisme) împotriva organismelor dăunătoare plantelor - <i>Dezbattere de orientare</i>

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor o notă de informare din partea președinției, în vederea dezbaterii de orientare care va avea loc pe tema sus-menționată în cadrul reuniunii Consiliului (Agricultură și Pescuit) din 22- 23 martie 2021.

NOTĂ DE INFORMARE PRIVIND**„Utilizarea agenților de control biologic (macroorganisme) împotriva organismelor dăunătoare plantelor”**

1. Pactul verde european, prezentat de Comisia Europeană în decembrie 2019, este o nouă strategie de creștere care urmărește să transforme UE într-o societate echitabilă și prosperă, cu o economie modernă, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și competitivă. Pactul include principalele politici și măsuri necesare pentru a transforma economia UE și a o înscrie pe o traiectorie mai durabilă. Strategia „De la fermă la consumator” este un element central al Pactului verde european. Aceasta abordează în mod cuprinzător provocările legate de sistemele alimentare durabile. Ea are ca scop, în special, să reducă semnificativ utilizarea pesticidelor chimice, a îngrășămintelor și a antibioticelor, riscurile aferente acestora, precum și dependența de acestea.
2. În conformitate cu Pactul verde european, ar trebui să se acorde sprijin pentru investiții în tehnologii ecologice, în soluții durabile și în noi oportunități de afaceri care pot stimula tranziția. În acest sens, protecția plantelor a devenit tot mai importantă din cauza înmulțirii dăunătorilor și bolilor emergente și a impactului mai mare al dăunătorilor și bolilor existente ca urmare a globalizării și a circulației mărfurilor și pasagerilor, a schimbărilor climatice și a disponibilității reduse a substanțelor active pe piața europeană.
3. Importanța sănătății plantelor și disponibilitatea unor mijloace eficiente, ecologice și sigure de combatere a organismelor dăunătoare plantelor, atât pentru consumatori, cât și pentru utilizatori, reprezintă aspecte principale ale unei politici comune privind protecția agriculturii, a silviculturii și a zonelor naturale din Uniunea Europeană. Prin urmare, este important să se aibă în vedere abordări alternative pentru reducerea dependenței de substanțe chimice. În acest context, utilizarea agenților de control biologic (ACB) ca parte a bioprotecției este o componentă fundamentală a gestionării integrate a dăunătorilor.

4. Statele membre sunt invitate să promoveze utilizarea gestionării integrate a dăunătorilor sau a gestionării dăunătorilor cu un consum redus de pesticide, ale cărei principii sunt consacrate în Directiva 2009/128/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 octombrie de stabilire a unui cadru de acțiune comunitară în vederea utilizării durabile a pesticidelor. UE a armonizat cadrul juridic referitor la introducerea pe piață a produselor de protecție a plantelor [Regulamentul (CE) nr. 1107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piață a produselor fitosanitare]. Cu toate acestea, UE nu dispune de un cadru armonizat pentru introducerea pe piață a macroorganismelor care urmează să fie utilizate pentru controlul biologic al organismelor dăunătoare plantelor, care sunt excluse din domeniul de aplicare al regulamentului respectiv.
5. De asemenea, este recunoscut faptul că diseminarea deliberată în mediu a unui macroorganism viu pe teritoriul Uniunii constituie, din punct de vedere biologic, o potențială diseminare pe întreg teritoriul Uniunii, având în vedere potențialul natural sau indus de răspândire al acesteia. Prin urmare, orice decizie ar trebui să fie susținută de standarde armonizate. Mai multe organizații internaționale, cum ar fi Organizația Europeană și Mediteraneeană pentru Protecția Plantelor (EPPO) sau Convenția internațională pentru protecția plantelor (CIPP), au pus la dispoziție standarde internaționale pentru evaluarea riscurilor și utilizarea în siguranță a ACB.
6. Regulamentul (UE) nr. 1143/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 22 octombrie 2014 privind prevenirea și gestionarea introducerii și răspândirii speciilor alogene invazive stabilește normele privind prevenirea, minimizarea și atenuarea efectelor dăunătoare asupra biodiversității ale introducerii și răspândirii pe teritoriul Uniunii, atât intenționate, cât și neintenționate, a speciilor alogene invazive. Regulamentul respectiv nu se aplică nici organismelor dăunătoare plantelor, nici speciilor indigene sau speciilor alogene neinvazive și nu a fost elaborat pentru a reglementa dușmanii naturali, antagoniștii sau concurenții sau orice alt organism utilizat pentru combaterea dăunătorilor (ACB).

7. Pentru a accelera disponibilitatea acestor ACB pentru agricultori, recunoașterea reciprocă între statele membre a evaluărilor riscurilor efectuate de un anumit stat membru poate evita suprapunerea activităților, atât timp cât condițiile climatice, de mediu și agricole relevante sunt suficient de similare, oferind, de asemenea, condiții similare pentru ca ACB să prospere și să se adapteze. Acest lucru poate încuraja dezvoltarea de noi produse bazate pe ACB și poate proteja valoarea adăugată a ACB în ceea ce privește protecția culturilor, inclusiv pentru controlul organismelor dăunătoare de carantină și al organismelor dăunătoare reglementate. În acest sens, Uniunea poate beneficia de pe urma unei abordări armonizate aplicabile evaluării și introducerii pe piață a macroorganismelor destinate să acționeze ca ACB în protecția culturilor, reducând astfel posibilele riscuri asociate cu introducerea de specii vii în mediu și stimulând creșterea durabilă a acestei forme de protecție a plantelor, încurajând cercetarea, inovarea și investițiile. Cu toate acestea, o abordare armonizată ar trebui să fie adecvată scopului și să se concentreze asupra obiectivului de a crea oportunități de utilizare a ACB de către agricultori, menținând totodată standarde ridicate de siguranță și igienă, astfel încât să nu fie necesară impunerea, în calea intrării pe piață, a unor obstacole suplimentare care nu ar spori siguranța oamenilor sau a mediului.
8. Președinția a lansat un sondaj adresat statelor membre prin intermediul membrilor Grupului de lucru al șefilor serviciilor fitosanitare, iar rezultatele au fost deja prezentate și discutate în cadrul unui grup de lucru la 12 februarie 2021. La acest sondaj au răspuns toate statele membre. Principalele concluzii arată că, deși o serie de state membre (18) dispun de o legislație națională referitoare la ACB, există diferențe semnificative în ceea ce privește abordarea. Numai 5 state membre promovează în mod sistematic schimbul de informații privind cererile de import și diseminare de ACB cu țările învecinate. Majoritatea statelor membre au răspuns că sunt în favoarea armonizării la nivelul UE a criteriilor care trebuie aplicate pentru importurile sau diseminarea de ACB în general (17) sau doar de ACB fitofagi (4). În plus, marea majoritate (18) a considerat că este necesară o definiție la nivelul UE a bioprotecției, inclusiv a ACB, pentru a încuraja adoptarea bioprotecției de către fermieri și pentru a reduce utilizarea pesticidelor.

9. În acest context și în conformitate cu Acordul interinstituțional din 13 aprilie 2016 privind o mai bună legislație, în special punctul 10 referitor la aplicarea articolelor 225 și 241 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, președinția va propune Consiliului să solicite Comisiei să prezinte un studiu privind situația din Uniune și opțiunile referitoare la importul, evaluarea, producția și comercializarea agenților de control biologic pe teritoriul Uniunii și să prezinte o propunere, dacă este cazul, având în vedere rezultatele studiului.
10. Invităm miniștrii care vor fi prezenți la reuniunea Consiliului Agricultură și Pescuit din 22-23 martie 2021 să participe la dezbaterile de orientare pe baza următoarelor întrebări:
- a) *Sunteți de acord că utilizarea ACB ar trebui sprijinită și promovată ca o modalitate de a reduce utilizarea produselor chimice de protecție a plantelor?*
 - b) *Considerați că armonizarea la nivelul UE ar putea oferi un stimul pentru creșterea disponibilității ACB siguri ca o alternativă utilă la produsele chimice de protecție a plantelor?*
-